

Kāpēc gāzes stacija?

Pirms pāris dienām Latvijas enerģētikas ūdeņos tika iemests liels akmens. Korupciju atstāsim kompetentu iestāžu ziņā, taču šķiet, ka tieši šobrīd ir laiks atgriezties pie jautājuma par Rīgas TEC 2 būvniecību no enerģētikas aspekta.

Svarīgi būtu saprast, kāpēc tiek būvēta Rīgas TEC 2 otrā kārta, ko tas dos Latvijas enerģētikas sektora attīstībai un katram elektroenerģijas lietotājam.

Elektroenerģijas ražošana ir nepieciešama, lai nosegtu patēriņu Latvijā, kurš šobrīd ir aptuveni 7000 GWh/gadā. Lai saražotu šo elektroenerģijas apjomu, mums ir modernas tehnoloģijas Rīgā TEC 1, kur uzstādītā jauda uz dabasgāzi ir 140 MWe, kas varētu saražot 140 MW reiz 8000 h/gadā – tātad 1120 GWh/gadā. Mums ir hidrostatijas ar saražotām 2500 GWh/gadā. Mums ir modernas tehnoloģijas Rīgas TEC 2 pirmās kārtas daļā ar uzstādīto jaudu uz dabasgāzi 400 MWe, kas varētu saražot 400 MW reiz 8000 h/gadā, tas ir, 3200 GWh/gadā. Neņemot vērā vēja stacijas, elektrostacijas varētu saražot kopā 6820 GWh/gadā, turklāt 4320 GWh/gadā var tikt saražotas ar dabasgāzi. Tātad – šībrīža uzstādītās jaudas var nodrošināt Latvijas elektroenerģijas patēriņu.

Tad vēl ir TEC 2 nosacīti vecās iekārtas 200 MW, kas varētu saražot 21 600 GWh/gadā. Pagājušo vasaru TEC 2 pirmā kārta nostāvēja dīkstāvē.

Inženiertehniskie skaitļi runā paši par sevi.

Atliek tikai mēģināt saprast, kāds ir loģisks skaidrojums nepieciešamībai būvēt to, ko mums nevajag.

Jauna dabasgāzes stacija nedos iespēju palielināt elektroenerģijas eksportu, jo tai trūkst siltumapgādes sistēmas slodzes, lai tā darbotos koģenerācijas režīmā. Izmantojot dārgo dabasgāzi kondensācijas režīmā, sildot atmosfēru, elektroenerģijas cena nav konkurētspējīga eksportam. Gāzes izmaksu komponente vien jau pārsniedz elektroenerģijas cenas biržā.

Ja viens no galvenajiem argumentiem, kuru min Latvenergo vadība, ir uzturēt jaudas, kas nosegtu Latvijas pašpatēriņu, arī tad, ja biržā elektroenerģiju nopirkt ir lētāk, kāpēc jātērē 400 miljonu latu par jaunu rezerves spēkstaciju? Vai lētāk nebūtu rezerves vajadzībām uzturēt vecos blokus, kuru efektivitāte nestrādājot ir tieši tikpat liela, cik jaunai stacijai?

Vai tiešām mums vēl trūkst 3200 GWh/gadā? Vai mums ir nepieciešamas papildu jaudas elektroenerģijas ražošanai? Latvenergo vadība apgalvo, ka lielākas jaudas nepieciešamas, lai varētu eksportēt elektroenerģiju uz kaimiņvalstīm, kas šoziem jau veiksmīgi uzsāks.

Daudz jautājumu bez loģiskiem skaidrojumiem virmo gaisā brīdī, kad Latvija ir apņēmusies izmantot vairāk atjaunojamus energoresursus. Rīgas TEC 2 otrās kārtas būvniecība, izmantojot dabasgāzi, principā nogriež ceļu jebkurai iespējai izmantot biomasu Rīgas termoelektrostacijās nākamajos 20 gados. Piedevām vēl visi kopā katru gadu maksāsim 35 miljonus latu par nevajadzīgu elektrostaciju.

Dagnija Blumberga,

Dr.hab.sc.ing., RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes Vides aizsardzības un siltuma sistēmu institūta direktore